

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
КАФЕДРА філософії
(повна назва кафедри)**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

« 25.09.2019 » *вересень* 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігієзнавство

спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування» <small>(назва навчальної дисципліни)</small> <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
освітньо-професійна програма	«Управління та адміністрування регіональних економічних систем» <small>(назва освітньої програми)</small>
освітній ступінь	бакалавр <small>(назва освітнього ступеня)</small>
форма навчання	денна <small>(денна, заочна, вечірня)</small>
розробник	Гребінник Тетяна Олексіївна <small>(прізвище, ім'я, по батькові)</small>

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правильне орієнтування навколо релігійно-церковних питань як теоретичного, так і практичного характеру – необхідна умова гуманітарної освіченості фахівця будь-якого профілю, він повинен мати уявлення про духовну спадщину людства, загальнолюдські цінності, зосередженні у ученнях світових релігій.

Дисципліна «Релігієзнавство» надає студентам можливість розуміти основні етапи формування світових релігій, сутність феномену релігії, усвідомити складність соціальних стосунків у державі і застосовувати знання про релігійні організації України та світу в практичній діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	1		30
лекції	30			30
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	-			-
Самостійна робота, у т.ч:	60	2		60
підготовка до аудиторних занять	6			6
підготовка до контрольних заходів	6			6
виконання та захист реферату	16			16
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	32			32
підготовка до екзамену	-			-
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни передбачає формування системи знань про релігійні феномени, закони та механізми виникнення та функціонування релігії, її основні типи та форми. Релігієзнавство повинно сприяти подоланню стереотипних уявлень про релігію як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів та утвердженню в суспільній свідомості її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб'єктів, досягнення громадського миру, соціальної та національної злагоди, консенсусу та концепції гуманітарної освіти.

Завдання дисципліни:

- отримання уявлень про основні світоглядні позиції (теїзм, атеїзм);
- засвоєння студентами структури релігії, основних етапів розвитку релігії та релігієзнавства;
- засвоєння основних релігієзнавчих категорій: релігійна віра та культ, релігійний обряд, релігійна символіка та догмат;
- аналізування основних типів релігійних організацій;
- навчання оцінювати права та обов'язки особи стосовно її свободи та відповідальності у відношенні до релігії.

Пререквізити дисципліни: «Філософія», «Соціологія».

Постреквізити дисципліни: «Економічна історія», «Історія економічних вчень», «Правознавство».

Компетентності :

ЗК1. Здатність до розкриття процесів суспільного та культурного розвитку, завдяки яким формувалась національна культура і національна свідомість, все те, що притаманно українському народові.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

РН-1. Розуміти та пояснювати особливості становлення та розвитку суспільства, держави на українських землях, в тому числі, історичну діяльність і культурне життя українського народу в контексті загальних суспільних процесів на українських землях.

Методи навчання: словесні (пояснення, діалог, бесіда) і наочні (демонстрація, презентація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групові, колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Сутність релігієзнавства в сучасному світі					
1. Релігієзнавство як гуманітарна наука.	2	2			
2. Сучасне релігієзнавство.	4	2			2
3. Релігія як світосприйняття людини.	4	2			2
4. Походження релігії.	6	2			4
5. Міфологія. Містика.	6	2			4

6. Особливості релігійної свідомості.	4	2		2
7. Релігійна та наукова картина світу.	6	2		4
8. Бог, його розуміння в різних релігіях.	4	2		2
9. Ранні форми релігії. Світові релігії.	4	2		2
10. Буддизм.	6	2		4
11. Виникнення християнства.	4	2		2
12. Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.	6	2		4
13. Православ'я.	6	2		4
14. Іслам.	6	2		4
15. Сучасна ситуація релігій в Україні.	6	2		4
Виконання та захист реферату.	16			16
Разом за змістовим модулем 1	90	30		60
Усього годин	90	30		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан	Тема занять	Кількість годин
1	Релігієзнавство як гуманітарна наука.	2
2	Сучасне релігієзнавство.	2
3	Релігія як світосприйняття людини.	2
4	Походження релігії.	2
5	Міфологія. Містика.	2
6	Особливості релігійної свідомості.	2
7	Релігійна та наукова картина світу.	2
8	Бог, його розуміння в різних релігіях.	2
9	Ранні форми релігії. Світові релігії.	2
10	Буддизм.	2
11	Виникнення християнства.	2
12	Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.	2
13	Православ'я.	2
14	Іслам.	2
15	Сучасна ситуація релігій в Україні.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	6
2	Підготовка до контрольних заходів	6
3	Виконання та захист реферату	16
Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях:		
4	2. <u>Сучасне релігієзнавство</u> . Свобода мислення та його форми.	2
	3. <u>Релігія як світосприйняття людини</u> . Соціальна роль релігії.	2
	4. <u>Походження релігії</u> . Богословський підхід до релігієзнавства.	2
	5. <u>Міфологія. Містика</u> . Релігії перших цивілізацій. Поняття етнічної релігії.	4
	6. <u>Особливості релігійної свідомості</u> . Основні напрямки релігійної філософії.	2
	7. <u>Релігійна та наукова картина світу</u> . Гуманізм та релігія. Атеїзм. Детермінація релігії.	4
	8. <u>Бог, його розуміння в різних релігіях</u> . Акрополь.	2
	9. <u>Ранні форми релігії. Світові релігії</u> . Подібність Святого Письма: Веди, Авеста, Дао де цін, Тора, Біблія, Коран.	2
	10. <u>Буддизм</u> . Відмінність буддизму від ведичної традиції за Святим Письмом Трипітака. Вплив буддизму на даосизм.	2
	11. <u>Виникнення християнства</u> . Вплив зороастризму на іудаїзм та християнство за Святим Письмом Авеста. Біблія.	2
	12. <u>Напрямки християнства: католицизм та протестантизм</u> . Реформація.	4
	13. <u>Православ'я</u> . Загальне в православ'ї та католицизму.	4
	14. <u>Іслам</u> . Вплив іудаїзму та християнства на іслам за Святим Письмом мусульман. Коран.	4
	15. <u>Сучасна ситуація релігій в Україні</u> . Свобода совісті в контексті становлення української державності.	2

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: усний, письмовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Сутність релігієзнавства в сучасному світі

1	Відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект, який містить лекції викладача та самостійно опрацьовані джерела при підготовці до аудиторних занять та контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
3	Підготовка, виконання та захист реферату	15
4	Виконання контрольної роботи поточного контролю	30
		100

Бали за конспект:

10-9- оптимальний об'єм тексту лекційного матеріалу згідно з програмою релігієзнавства, включно з завданнями для самостійної роботи; наявність ключових положень, думок; конспект охайний;

8-4- конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або немає виконаних завдань з самостійної роботи; при цьому студент в цілому володіє категоріальним апаратом;

3-1- конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи; студент не володіє категоріальним апаратом.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі. Відповіді оцінюються у **30** балів:

30-28 - глибоке розуміння основних світоглядних позицій та можливість їх застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом;

27-19 - вільна орієнтація як в окремих питаннях релігій, так і в темах дисципліни в цілому;

18-10 - неповне розкриття питань, що розглядаються; поверхневі знання, суттєві помилки у відповідях (часткове формулювання понять, яке іноді змінює сутність термінології категоріального апарату);

9-5 - низький рівень розуміння основних питань релігієзнавства; нездатність розкрити всі питання для самостійного вивчення;

4-1 - часткове володіння категоріальним апаратом; грубі помилки у відповідях.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у **15** балів:

15-13 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел;

12-6 - реферат містить помилки у оформленні; студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студент частково володіє темою.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюється у **30** балів.

Контрольна робота проводиться у вигляді тестування і містить 30 тестових завдань. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 1 бал, якщо відповідь помилкова – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Релігієзнавство» визначається як сума показників змістового модуля 1.

Порядок зарахування пропущених занять: усне відпрацювання пропущеної теми на консультації з наданням конспекту лекції.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Академічне релігієзнавство України, історія і сьогодення: колективна монографія. - К.: УАР, 2006. - 244 с.
2. Дисциплінарне релігієзнавство. Навч. посібник / За ред. проф. А. Колодного. - Київ, 2010. - 219 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кремень. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.
4. Історія релігії в Україні: навч. посібник. - К.: «Знання», 1999. - 735 с.
5. Лубський В.І. Релігієзнавство: Підручник. - К.: Вілбор, 1997. - 480 с.
6. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, Інкос, 2006. - 624 с.
7. Релігієзнавство: Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, 2006. - 272 с.
8. Релігієзнавство України. В 2-х книгах. Кн. перша: Релігієзнавча думка України другого тисячоліття. / За ред. В. Климова та А. Колодного. - Київ, 2013. - 439 с.
9. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. - 742 с.

Допоміжна

1. Академічне релігієзнавство України, історія і сьогодення: колективна монографія. – К.: УАР, 2006. - 244 с.

2. Дисциплінарне релігієзнавство. Навч. посібник / За ред. проф. А. Колодного. - Київ,- 219 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кремень. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
5. Історія релігії в Україні: Навч. посібник. - К.: «Знання», 1999. - 735 с.
6. Колодний А. Життя. Праця. Думки. Бібліографія.- Київ-Дрогобич: Коло, 2007. -128 с
7. Колодний А.М. Історіософія релігії. Монографія. - К.: УАР, 2013. - 386 с
8. Колодний А.М. Релігійне сьогодення України: роздуми, оцінки і прогнози (тематична збірка вибраних статей і тез). - К.: УАР, 2009. - 450 с.
9. Пізній протестантизм в Україні / Історія релігії в Україні: у 10-ти т. Т.6. - Київ-Дрогобич: видавець Сурма С, 2008. - 632 с.
10. Релігійна свобода: на перехресті епох, країн і культур. Науковий щорічник № 19. - К.: УАР, 2015-2016. - 216 с.
11. Сто найвідоміших образів української міфології. - К.: Автограф, 2007. – 458с.
12. Филипович Л.О. Культура релігійного життя. Вибрані праці. - К.: УАР, 2016.-584 с.
13. Християнство доби постмодерну. Колективна монографія. - Київ: УАР, 2005. - 309 с.
14. Черенков М.М. Європейська реформація та український євангельський протестантизм: Генетико-типологічна спорідненість і національно-ідентифікаційні виміри сучасності: монографія. - Одеса: Християнська просвіта, 2008. - 566 с.
15. Шевченко В.В. Православно-католицька полеміка та проблеми унійності в житті Русі-України доберестейського періоду. - К.: Преса України, 2002. - 416 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека. -http://modernlib.ru/genres/sci_religie/
2. Релігієзнавство онлайн. - <http://www.religie.ru/>
3. default.aspx?p=21&0a1=542&0o1=0&0s1=0&0p1=3#оглавление
4. Большая электронная библиотека.-
<http://www.big-library.info/?act=autors&tema=17&subtema=17>
5. Религиоведение.:<http://www.religio.info/>
6. Религиоведение.- <http://psibook.com/>
7. Релігія для усіх та для тебе.
8. Релігіознавчий портал.//<http://webcache.googleusercontent.com>Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
9. Національна доктрина розвитку освіти в Україні - <http://ocvita.in.ua/index.php?option>.

Розробник _____ (Т. О. Гребінник)

(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (О. О. Кахович)

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
_____ філософії _____

Протокол від «_24_» _____ вересня _2019_ року № _3_